

Київський національний торгово-економічний університет

Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Організаційно-економічний механізм розвитку регіонального туризму

Студентки 3 курсу бс групи
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»,
спеціалізації
«Публічне управління та
адміністрування»

Климчук

Марії Валентинівни

Науковий керівник :
кандидат економічних наук,
доцент

Лазебна

Ірина Василівна

Гарант освітньої програми:
кандидат економічних наук,
доцент

Головня

Юлія Ігорівна

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ.....	5
РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ.....	12
2.1. Формування механізмів прискореного розвитку туристичної сфери регіонів України.....	12
2.2. Завдання і напрямки розвитку регіонального туризму в Україні.....	14
2.3. Шляхи удосконалення організаційно-економічного механізму розвитку туристичного потенціалу Одеського регіону.....	19
ВИСНОВКИ.....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25
ДОДАТКИ.....	29

ВСТУП

Розвиток регіонального туризму є важливою складовою економічного зростання регіонів України. Після початку реформи децентралізації в Україні у 2015 році змінилися механізми вироблення державної регіональної політики, за яких більше повноважень надається органам місцевого самоврядування. За таких змін методологія розробки стратегій та програм регіонального розвитку потребує окремої теоретичної розробки. Організаційно-економічний розвиток регіонального туризму потребує перегляду та докладного вивчення за умов зміни структури вироблення політики та прийняття рішень в сфері державного управління.

Значний внесок у дослідження цієї тематики внесли такі вчені, як Добрянська Н., Плетос С., Данилюк А., Голод А., Тихоненко Ю. та інші.

Метою дослідження є визначення особливостей формування організаційно-економічного механізму розвитку регіону залежно від його соціально-економічних та географічних особливостей, на прикладі Одеської області.

Для досягнення заданої мети було поставлено такі завдання:

1. Розглянути особливості становлення туристичної сфери Одеського регіону.
2. Концептуалізувати поняття організаційно-економічного механізму.
3. Визначити нормативну базу формування регіональної політики в сфері туризму.
4. З'ясувати завдання та напрямки розвитку регіонального туризму в Україні.
5. Сформувати способи покращення організаційно-економічного механізму розвитку туризму в Одеській області.

У ході наукового дослідження були використані методи дедукції, індукції, метод аналізу емпіричних даних, системних підхід, метод case study.

Об'єктом дослідження є регіональний туризм Одеської області.

Предметом дослідження є теоретичні засади формування організаційно-економічного механізму розвитку регіонального туризму

У ході наукового дослідження були використані методи дедукції, індукції, метод аналізу емпіричних даних, системних підхід, метод case study.

Інформаційною базою дослідження стали: Закони України, офіційні матеріали міністерств та відомств, Державної служби статистики України, Одеської обласної державної адміністрації, праці вітчизняних і зарубіжних науковців з проблеми дослідження, а також інформаційні ресурси інформаційної мережі інтернет.

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 2-х розділів, висновків і списку використаних джерел і додатків. Основний текст роботи становить 23 сторінок. Список використаних джерел містить 31 найменування, викладене на 5 сторінках, робота містить 2 додатки на 3 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ

Як зазначається у доповіді Світового економічного форуму у галузі туризму, станом на 2019 рік Україна значно підвищила свої позиції на міжнародній арені та зайняла 78 сходинку в Індексі конкурентоздатності у сфері подорожей та туризму (що на 10 пунктів вище за попередні позиції держави)[1].

У сучасних політичних умовах з огляду на тимчасову анексію Криму Одеська область має значний потенціал до розвитку туристичної сфери через спад популярності Криму як туристичного напрямку за умов анексії. Як можна побачити з даних Державної служби статистики за 2018 рік, Одеська область займає третє місце в Україні у сфері туризму (після міста Києва та Львівської області), зважаючи на такі показники, як загальна кількість туристів, кількість юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у сфері туризму, а також за кількістю працевлаштованих осіб у цій сфері [2].

Науковиці Нефьодова Н. та Яворська В. відносять початок формування рекреаційно-туристичного господарства Одеської області до початку XIX століття. Вони пов'язують це явище з освоєнням природних бальнеологічних ресурсів – лікувальних грязей та ропів лиманів. Нефьодова та Яворська акцентують увагу на такій особливості Одеського регіону, як великий потенціал до використання мінеральних та підземних вод Одещини, який не є меншою мірою реалізований. Природні ресурси Одещини представлені сірководневими, йодобромними та мінеральними лікувальними водами, що становить значний рекреаційний потенціал регіону [3].

Ще за часів СРСР Одеська область була одним з найважливіших санаторно-курортних регіонів в Україні – щороку на Одещині оздоровлювалося понад 150 000 людей. За умов обмеженого в'їзду іноземних туристів до Радянського Союзу Одеська область була одним з центрів міжнародного туризму України [4].

З моменту здобуття Україною незалежності у 1991 році задля посилення вітчизняної економіки розвиток туристичного напрямку став одним з ключових

стратегічних напрямків. Українські дослідниці Федорченко В. та Дегтярьова Т. підкреслюють, що на початку 1990-х років можна було констатувати процес руйнації вітчизняної туристичної інфраструктури. Для відновлення туристичної інфраструктури в Україні у 1992 році постановою Кабінету Міністрів України від 10 листопада 1992 р. № 616 було створено Державний комітет України по туризму (нині Державний комітет молодіжної політики, спорту і туризму України). Станом на 2000 рік в Одесі, Києві, Львові та ін. було запроваджено щорічне проведення міжнародних туристичних салонів, розвивалося співробітництво в рамках Організації Чорноморського економічного співробітництва, введено державну статистичну звітність у сфері туризму, створено Всеукраїнський Союз працівників асоціацій, підприємств та організацій у сфері туризму і т.д. [5].

У період переходу України на рейки ринкової економіки значно розширилися можливості іноземних туристів подорожувати Україною. Визначною рисою Одещини є те, що станом на 2000 рік, абсолютна більшість іноземних туристів від загальної маси іноземних туристів у всій Україні припадає на Одеську область – 58%, що становить 32% від питомої кількості туристів Одещини. Однак станом на 2016 рік можна побачити значний спад привабливості Одеської області серед іноземних туристів (рис. 1.1).

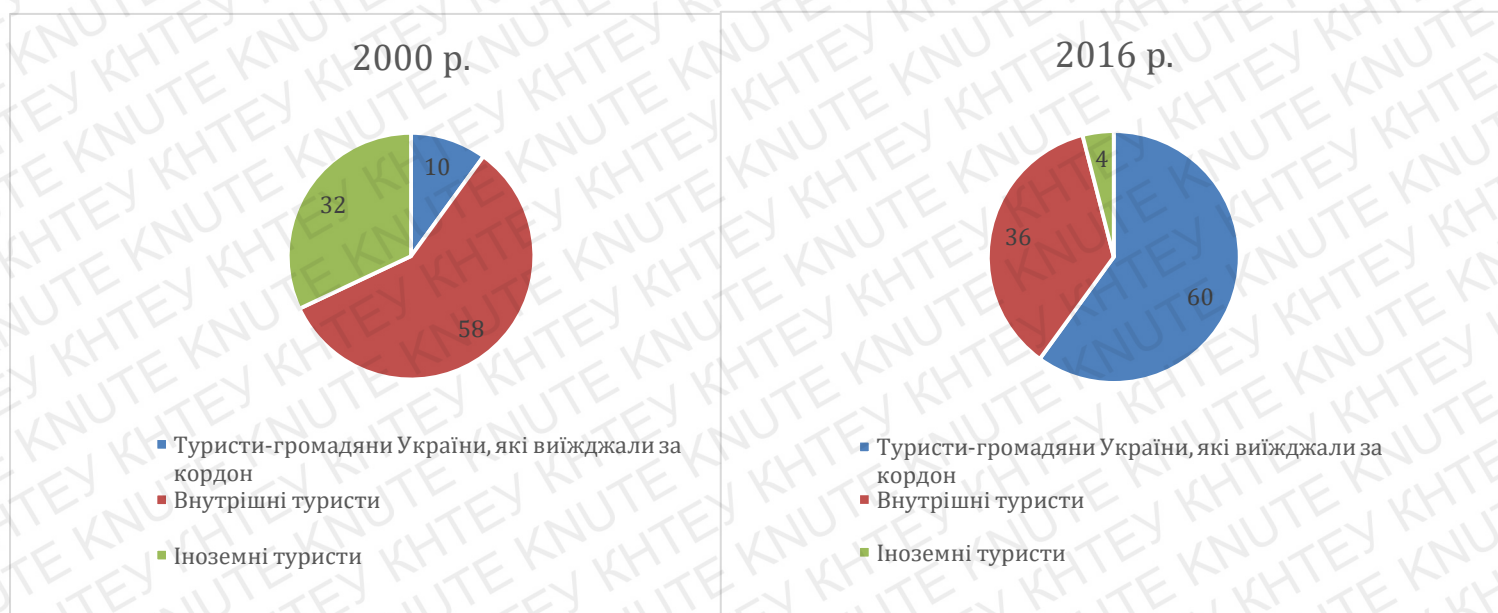

Рис. 1.1. Питома вага туристів Одеської області у 2000 р. і 2016 р. [6]

Однак, такі зміни частково пояснюються складними соціальними, економічними, та політичними умовами в Україні – Помаранчева революція 2004 року, фінансова криза 2008 року, Революція Гідності 2014 року [6].

Як зазначає Галасюк С.С., особливістю Одещини є те, що співвідношення між іноземним, внутрішнім та зарубіжним туризмом є приблизно рівномірним – 39%:34%:27%, тож одеський туристичний ринок є рецептивним, тобто має значну частку в'їзного туризму [7].

Дослідники сфери регіонального туризму, зокрема Добрянська Н., Стоянова-Коваль С.С., Шикіна О. та ін., відзначають, що регіональний туризм в Одеській області зазнав свого буму на початку 20-го століття та займав лідируючі позиції відносно інших регіонів України, однак з часом успіх Одещини почав спадати. У першому десятилітті 20 століття спостерігалось поступове покращення туристичної інфраструктури, з різким спадом під час та після Революції Гідності. Однак дослідники також відзначають поступове збільшення привабливості туризму Одеського регіону, пов'язаний з адвокацією України як туристичної країни на міжнародній арені, впровадження міської туристичної програми «Одеса 365 днів на рік», розвиток фестивального руху [6].

Важливо зазначити рекреаційний потенціал Одещини. Важливе місце серед природних ресурсів Одещини посідають лікувальні грязі, наприклад Куяльницький та Хаджибейський лимани. Куяльницький курорт є одним з найстаріших та відоміших курортів, що функціонують на основі лікувальних грязей. Значними є також запаси лікувальних грязей Тігульського лиману.

Найважливішим лікувальним фактором Одещини як курортного регіону є близькість до Чорного моря, вода якого характеризується значною мінералізацією[8].

Організаційно-економічний механізм – це інструмент управління, що являє собою сукупність управлінських елементів і способів їхньої організаційної, інформаційної, мотиваційної та правової підтримки, шляхом використання яких, з урахуванням особливостей діяльності підприємства, забезпечується досягнення певної мети[9].

Відповідно до Закону України «Про туризм», туризм є одним з пріоритетних напрямів розвитку економіки та культури і створює умови для туристичної діяльності. Основними пріоритетними напрямами державної політики в галузі туризму є: удосконалення правових засад регулювання відносин у галузі туризму, забезпечення становлення туризму як високорентабельної галузі економіки України, заохочення національних та іноземних інвестицій у розвиток індустрії туризму, створення нових робочих місць, розвиток в'їзного та внутрішнього туризму, сільського, екологічного (зеленого) туризму, розширення міжнародного співробітництва, утвердження України на світовому туристичному ринку, створення сприятливих для розвитку туризму умов шляхом спрощення та гармонізації податкового, валютного, митного, прикордонного та інших видів регулювання, забезпечення доступності туризму та екскурсійних відвідувань для дітей, молоді, людей похилого віку, осіб з інвалідністю та малозабезпечених громадян шляхом запровадження пільг стосовно цих категорій осіб [10].

Організаційно-економічний механізм розвитку туристичного комплексу – це сукупність всіх можливих практичних заходів, засобів та важелів організаційного й економічного характеру, відповідних структур та регуляторів, методів управління, управлінських рішень, які формують і впливають на порядок здійснення туристичної діяльності в Україні, що сприятиме досягненню очікуваних економічних, соціальних, екологічних та інших результатів. Як зазначає В. Шиманська, організаційно-економічний механізм розвитку туризму – це сукупність можливих практичних заходів, засобів та важелів організаційного й економічного характеру, відповідних структур та регуляторів, методів управління, управлінських рішень, які формують і впливають на порядок здійснення туристичної діяльності, що сприятиме досягненню очікуваних економічних, соціальних, екологічних та інших результатів [11].

Лендел О. визначає наявність розвиненої туристичної інфраструктури одним з ключових факторів, що впливають на вибір туристом місця призначення при наявності певної мети відпочинку. Дослідник також підкреслює, що розвиток одних елементів регіональної інфраструктури туризму без пропорційного розвитку інших

призводить до дисбалансу в її структурі і неповного задоволення потреб споживачів, знижує ефективність функціонування туристичних підприємств. Розвиток інфраструктури у сфері туризму вимагає системного підходу до управління, що стимулює необхідність розробки системи стратегічного управління розвитком інфраструктури туризму [12]. Ленделом було розроблено напрямки розвитку ринку регіональних туристичних послуг (рис. 1.2.).

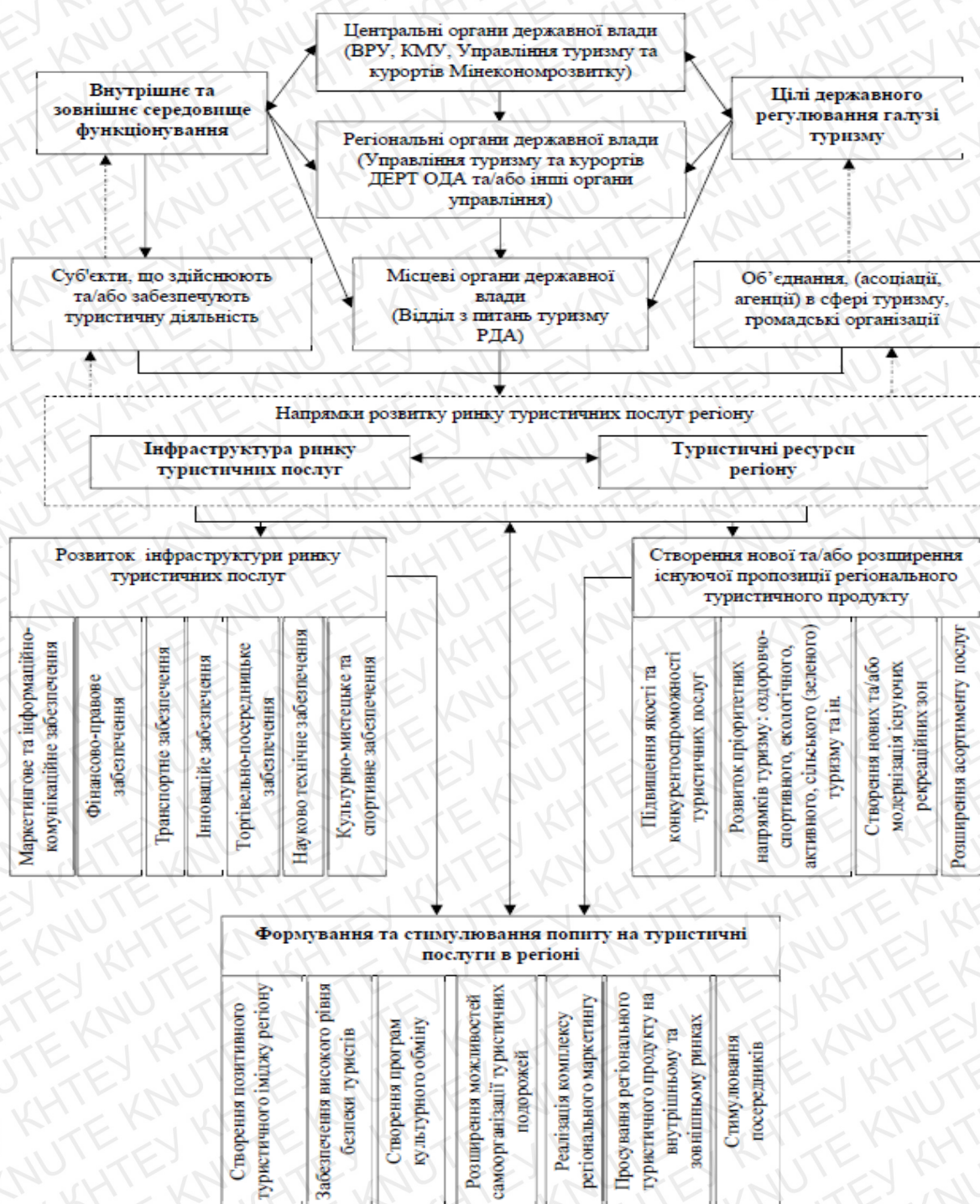

Рис. 1.2. Напрямки розвитку ринку регіональних туристичних послуг[13]

На сьогоднішній день не можна розглядати механізми розвитку Одеської області ексклюзивно відносно інших областей України, тож розглянемо інституції, чинники та фактори, що впливають на формування організаційно економічних факторів розвитку Одеської області.

Органами, що здійснюють регулювання сфери туризму, є: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, інші органи у межах їх компетенції як органи загальної компетенції та галузевий центральний орган виконавчої влади як орган спеціальної компетенції (докладніше у таблиці 1.1.) [13].

Таблиця 1.1.

Органи державної влади, що здійснюють регулювання у сфері туризму [12]

Загальної компетенції	Спеціальної компетенції
1. <i>Верховна Рада України</i> як єдиний орган законодавчої влади. 2. <i>Президент України</i> – глава держави, гарант Конституції України, прав і свобод людини і громадянина. 3. <i>Кабінет Міністрів України</i> – вищий орган у системі органів виконавчої влади. 4. <i>Судові та правоохоронні органи</i> (Конституційний Суд України, суди загальної юрисдикції, прокуратура, органи внутрішніх справ та інші правоохоронні органи). 5. <i>Місцеві державні адміністрації</i> (виконавча влада в областях і районах, містах Києві та Севастополі), органи місцевого самоврядування (право територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України), інші органи в межах їх компетенції	<i>Міністерство економічного розвитку і торгівлі України</i> (Мінекономрозвитку) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Мінекономрозвитку є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує також формування та реалізує державну політику у сфері туризму та курортів (крім здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів). <i>Управління туризму та курортів</i> як самостійний структурний підрозділ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. <i>Структурні підрозділи з питань туризму в складі обласних, Київської та міських державних адміністрацій</i>

Туризм проголошується стратегічним вектором розвитку Одеської області через особливості географічного розташування, сприятливий клімат, наявність найбільшого географічного порту України, курортно-рекреаційний комплекс, транспортну, фінансову та соціально-культурну інфраструктуру. Відповідно до Програми розвитку туризму та курортів в Одеській області на 2017-2020 роки, основними напрямками розвитку сфери туризму є:

- створення комфортного середовища для туристів та здійснення туристичної діяльності в Одеській області шляхом підвищення якості та конкурентоспроможності туристичного продукту;
- просування туристичного продукту завдяки розвитку регіональної інформаційної інфраструктури рекреаційних та туристичних послуг;
- створення системи міжнародних, міжрегіональних зв'язків та кооперації у сфері туризму та курортів, спрямованих на збільшення туристичних потоків до Одеської області. [26]

Розділ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

2.1. Формування механізмів прискореного розвитку туристичної сфери регіонів України

Згідно з даними Всесвітньою туристичною організацією (Додаток А), Україна поступово відновлює свій туристичний потенціал та збільшує привабливість держави як туристичного напрямку після значного спаду у 2014 році у зв'язку з Революцією Гідності та початком бойових дій на Сході України.

У першу чергу, розглядаючи способи формування механізмів прискореного розвитку туристичної сфери в Україні варто звернути увагу на законодавство, що регулює цю сферу. Дослідниця Жук І. З. у своїй статті «Нормативно-правове регулювання діяльності суб'єктів туристичної галузі в Україні» надає докладний аналіз відповідного галузевого законодавства. Дослідниця приходить до висновків, що діюче законодавство має ряд недоліків, які гальмують розвиток туристичної сфери в Україні, такі як обмеження діяльності туроператорів в інших секторах туристичної діяльності, що обмежує можливості залучення внутрішніх інвестицій в цю сферу, обмеження на обслуговування іноземних туристів, що не дозволяє залучати їх у сферу своєї діяльності, спричинення «тінізації» туристичної діяльності та багато інших факторів. Ці особливості українського законодавства важливо враховувати при аналізі механізмів розвитку цієї сфери.

Розглянемо способи формування механізмів прискореного розвитку туристичної сфери, спираючись на вищезазначені цілі Стратегії розвитку туризму та курортів до 2026 року.

1. Створення привабливого інвестиційного клімату у сфері туризму та курортів.

Сприятливий інвестиційний клімат є запорукою розвитку сфери туризму в Україні, адже гідне фінансування цієї сфери сприяє покращенню туристичної інфраструктури в Україні, підвищує конкурентоспроможність України як туристичного напрямку та дозволяє забезпечити високий рівень послуг для

забезпечення потреб туристів. Дослідником Малютою К.Г. було визначено фактори впливу на інвестиційну привабливість сфери туризму в Україні (рис. 2.1.)

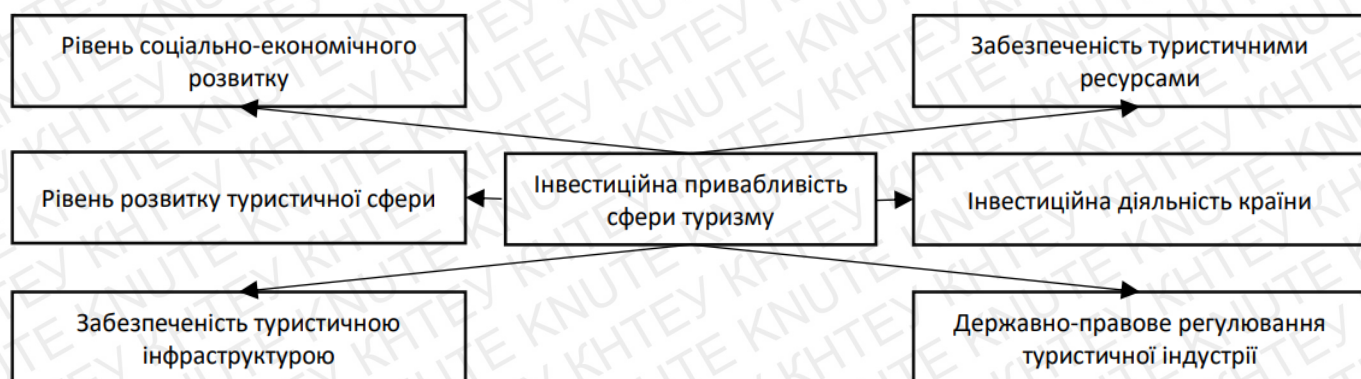

Рис. 2.1. Фактори інвестиційної привабливості сфери туризму в Україні

Як можна побачити зі схеми, розробленої Малютою, першочергового значення у цій сфері набуває внесення змін до українського законодавства, що регулює сферу туризму, описані Жук І.З. Окрім макроекономічних чинників на загальнодержавному рівні, які впливають на інвестиційну привабливість держави як такої, першим кроком є покращення нормативно-правової бази функціонування сфери туризму. Також як зазначає Малюта, для підвищення інвестиційної привабливості у сфері туризму рекомендується ряд таких системних заходів:

- Створення служби обліку й охорони туристичних ресурсів.
- Створення спеціалізованих органів для моніторингу функціонування сфери туристичних послуг.
- Розробка цільових програм розвитку туризму для різних регіонів України у співробітництві з органами місцевого самоврядування.
- Проведення заходів, націлених на підвищення якості кадрів у сфері туризму.

2. Об'єднання зусиль органів державної влади та органів місцевого самоврядування, представників туристичного бізнесу, інших галузей економіки та інститутів громадянського суспільства

Заходи, спрямовані на посилення державно-приватної співпраці сприяють активному розвитку туристичної сфери. Така форма реалізації регіональної політики дозволить збалансувати витрати з державного бюджету, а також бюджету місцевої

громади, сприяє активізації локальних соціальних ініціатив, характерних та актуальних для конкретного регіону. Синергія держави, приватного сектору та громадськості дозволить залучити значно більшу кількість матеріальних та нематеріальних ресурсів для більш динамічного розвитку галузі. Формами такої співпраці можуть бути підприємства змішаної форми власності, державні угоди та програми, орендна співпраця, угоди про розподіл продукції та послуг.

3. Гармонізація національного законодавства з європейським, дотримання цілей і принципів, проголошених стратегічними документами розвитку держави.

Від моменту проголошення курсу на євроінтеграція Україна проводить ряд заходів щодо гармонізації вітчизняного законодавства з європейським. Найважливішою рисою європейського законодавства в сфері туризму є те, що відповідне галузеве законодавство Європейського Союзу спрямоване на суворе дотримання та регулювання якості туристичного продукту. Необхідним аспектом, який має бути першочергово внесений до українського законодавства задля прискорення розвитку сфери туризму є впровадження механізмів та заходів регулювання та контролю якості туристичних послуг шляхом постійного моніторингу, аналізу, державної підтримки як сфери бізнесу, так і стану культурно значущих місць та об'єктів рекреації.

2.2. Завдання і напрямки розвитку регіонального туризму в Україні

Ключовим документом у сфері розвитку туризму є Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року [14]. Основними завданнями Стратегії є:

- створення привабливого інвестиційного клімату у сфері туризму та курортів;
- забезпечення належного рівня міжгалузевої координації та міжрегіональної кооперації, що сприятиме раціональному використанню туристичних ресурсів і дасть можливість оптимізувати витрати з державного і місцевих бюджетів на здійснення заходів у сфері туризму та курортів;
- об'єднання зусиль органів державної влади та органів місцевого самоврядування, представників туристичного бізнесу, інших галузей економіки та

інститутів громадянського суспільства для популяризації України у світі і формування іміджу України як країни, привабливої для туризму;

– гармонізація національного законодавства з європейським, дотримання цілей і принципів, проголошених стратегічними документами розвитку держави.

Основними напрямками реалізації стратегії є забезпечення безпеки туристів, розвиток туристичної інфраструктури, розвиток людських ресурсів, вироблення маркетингової політики розвитку туризму та курортів України. Розвиток регіонального туризму є також однією з ключових цілей Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [15].

Туристична галузь є складовою макрорівня та підпорядковується таким рівням регулювання (табл. 2.1):

Таблиця 2.1.

Рівні регулювання туристичної галузі

Світовий рівень	Виконавчі, дорадчі органи міжнародних організацій, що функціонують у відповідній галузі
Євроінтеграційний рівень	Виконавчі, дорадчі органи ЄС, що функціонують у сфері туризму
Міжнародний рівень	Виконавчі, дорадчі органи країн ЄС, органи, що створюються з метою формування, виконання та моніторингу виконання міжнародних угод, налагодження міжнародної співпраці
Загальнодержавний рівень	Кабінет Міністрів України Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
Регіональний та місцевий рівні	Управління культури і туризму обласних державних адміністрацій Управління культури і туризму районних державних адміністрацій Управління культури і туризму міст, селищ, сіл
Туристичні підприємства	Туроператори, бюро екскурсій, туристичні клуби, інші туристичні організації

Туристична індустрія – складова туристичної інфраструктури, яку формують усі туристичні підприємства та суб'єкти, що надають основні і супутні для туризму

послуги. Це сукупність організацій та закладів, які включають різні галузі обслуговування: невеликі ресторани, мотелі, готелі, будинки відпочинку, об'єкти пізнавального, лікувального, оздоровчого, спортивного, ділового призначення та забезпечують обслуговування перевезення і надання туристично-екскурсійних послуг [16].

Туристичний регіон – це географічна територія, який стає об'єктом відвідування туристів з освітньою, розважальною, пізнавальною або рекреаційною метою. Така територія містить відповідну інфраструктуру для розміщення, пересування, харчування туристів. Основні вимоги до регіону, щоб його можна було вважати туристичним. Фактично усі регіони України мають можливості для подальшого розвитку туристичного бізнесу [17].

Регіональний туризм в Україні є складовою єдиної туристичної системи держави, тож розглядати розвиток регіонального туризму в Україні не є доцільним. Ключовою метою підвищення туристичної привабливості окремого регіону є ефективна інтеграція в загальнодержавну туристичну систему, яка базується на принципах взаємозв'язку інтересів та рівноправності відносин між регіонами [18]. Голод А. та Криштопа М. виділяють такі основні принципи модернізації регіонального туризму в Україні [19]:

- інноваційність. Методологія розвитку регіонального туризму як така має інноваційний характер, особливо за зміни вектору регіональної політики України в цілому. Модернізація регіонального туризму потребує активного залучення наукового та освітнього сектору. Також існує потреба в інноваційних засобах та методах, що супроводжують і оптимізують усі етапи впровадження нововведень;
- регуляція і саморегуляція. Завдання розвитку регіонального туризму має бути ефективне поєднання заходів державного управління зі стимулюванням внутрішніх взаємодій з урахуванням специфіки конкретних туристичних регіонів;
- соціальна орієнтованість. Важливим аспектом є мінімізація деструктивного впливу туристичних потоків на добробут місцевої спільноти;

- інтегративність. З одного боку, процеси розвитку регіонального туризму мають бути інтегровані в загальноекономічні процеси та процеси налагодження міжрегіональних відносин. З іншого боку, цей принцип полягає у збільшенні тісноти та ефективності зв'язків між підсистемами регіональної туристичної системи;
- поліструктурність. Модернізація охоплює різні ієрархічні та просторові рівні функціонування регіональних туристичних систем.

Основними проблемами розвитку туризму в Україні Тихоненко Ю. виділяє такі: недостатній рівень розвитку мережі та об'єктів туристичної системи та їх невідповідність світовим стандартам; найбільш численною категорією готелів в Україні є категорія 3 зірки, недостатній розвиток вітчизняної транспортної системи та не інтегрованість української туристичної інфраструктури у мережі міжнародних транспортних коридорів, відсутність скоординованої стратегії розвитку популяризації туристичного продукту України на світовий ринок, технологічна відсталість галузі, низький рівень обслуговування, зумовлений низькою кваліфікацією працівників галузі, недорозвиненість нормативно-правового та організаційного забезпечення туристичної діяльності в рамках процесів децентралізації [20].

Для сучасної інноваційної економіки характерний кластерний розвиток як чинник підвищення національної та регіональної конкурентоспроможності [21]. Взаємообумовленість і взаємозв'язки між процесами кластеризації, зміцнення конкурентоспроможності та прискорення інноваційної діяльності є новим економічним явищем, що підвищує конкурентоспроможність українського туристичного простору на міжнародній арені. Кластер – це добровільне територіально-галузеве об'єднання підприємств для здійснення скоординованої фінансово-господарської діяльності, при якій всі учасники кластера отримують вигоду, а саме кластерне утворення стає конкурентоспроможним на даному сегменті ринкової економіки. Мета створення кластера полягає у забезпеченні економічного розвитку та підвищенні конкурентоспроможності продукції або послуг його членів на ринках [22].

Як підкреслює Гукалова І., «туризм є стабілізатором соціально-економічного розвитку країн і регіонів, навіть окремих містечок. На туристичну галузь у світі впливають науково-технічний прогрес, якість життя населення, збільшення тривалості життя населення і тривалості вільного часу, економічні і політичні чинники. Останні фактори (на відміну від загальносвітових очікувань домінантного впливу соціальних кризових явищ) є найвагомішою загрозою гармонійному розвитку туризму в Україні сьогодні» [23].

Відповідно Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, одним з принципів формування політики є принцип сталого розвитку [24]. При формуванні державної політики у сфері туризму також варто включати фактори сталого розвитку туризму, до яких входять такі:

- економічний: організація діяльності туристичної галузі на основі балансування інтересів місцевого населення та задоволення потреб туристів з точки зору локальної інфраструктури;
- соціальний: врахування інтересів місцевого населення;
- екологічний: оптимальне використання та бережливе ставлення до обмежених природних ресурсів, зокрема унікальних [25].

Особливої уваги заслуговує розвиток державно-приватного партнерства у сфері туризму. Залучення приватних ресурсів до розвитку загальнодержавної сфери туризму має широку популярність в країнах світу. Така форма співпраці активно використовується в країнах Європи, Азії, Африки. В Україні воно реалізовується у таких формах:

- укладення концесійних угод на проведення відновлювальних та реставраційних робіт туристичних об'єктів;
- укладання угод щодо оренди державних туристичних об'єктів та їх обслуговування бізнесом;
- проведення реконструкції місць туристичного значення [26].

2.3. Шляхи удосконалення організаційно-економічного механізму розвитку туристичного потенціалу Одеського регіону

Розвиток туристичного потенціалу Одеської області регулюється Програмою розвитку туризму та курортів в Одеській області на 2017-2020 рр [27]. У рамках розробки цієї програми Департаментом «Агентство з питань інвестицій та розвитку» Одеської обласної адміністрації було проведено SWOT-аналіз туристичного потенціалу Одеської області (Додаток Б). (вказати цей додаток у списку використаних додатків) Спираючись на проаналізовані в ході цього дослідження наукові праці можна вказати, що аналіз туристичного потенціалу Одеської області проведений якісно та реалістично відображає реалії туристичної галузі регіону.

Показниками ефективності сформованої Програми заходів є такі показники (рис. 2.2):

Показники ефективності Програми

Рис. 2.2. Показники ефективності Програми розвитку туризму та курортів в Одеській області на 2017-2020 рр [27]

Основними стратегічними завданнями Програми є:

- орієнтація транспортної інфраструктури на обслуговування туристичних потоків;
- підвищення якості та конкурентоспроможності туристичного продукту;
- раціональне використання рекреаційного та туристичного потенціалів регіону;
- розвиток регіональної інформаційної інфраструктури рекреаційних та туристичних послуг;
- розширення номенклатури туристично-рекреаційних послуг;
- покращання стану зон відпочинку на морському узбережжі, розвиток інфраструктури рекреаційних територій, утримання та благоустрій парків, пляжів;

- розвиток музеїв, у першу чергу тих, що знаходяться у власності місцевих громад. Зокрема, розвиток таких пам'яток архітектури як археологічний музей, музей морського флоту Одеси, музей західного і східного мистецтва, літературний музей та інше;
- підвищення перепускної здатності та якості обслуговування прикордонних пунктів пропуску спільно з Державною прикордонною службою України;
- каталогізація маршрутів та туристичних атракцій;
- розвиток розгалуженої мережі організацій та установ, що надають екскурсійні, культурно-розважальні, оздоровчі та інші послуги;
- формування конкурентоспроможних кластерів у рекреаційній та туристичній сферах;
- заохочення сільського населення до розвитку приватної ініціативи щодо розвитку форм сільського та аграрного туризму;
- розробка регіональних проектів залучення інвестицій у сферу курортів та туризму у відповідності з регіональною інвестиційною стратегією;
- покращання загальної інформованості потенційних інвесторів про можливості інвестиційних вкладень в об'єкти рекреаційно-туристичного комплексу регіону;
- популяризація туристичного продукту через ярмаркову, виставкову та фестивальну діяльність.

Як було зазначено раніше у цьому розділі, одним з важливих аспектів розвитку інноваційної економіки є формування кластерів. Як звертають увагу Михайлюк О. та Давиденко І., в Україні сформовано законодавство, яким визначено організаційно-правові форми об'єднань підприємств та наявні передумови для формування нових виробничих систем (кластерів) у різних сферах господарської діяльності. Дослідниці підкреслюють, що створення кластерів сприяє підвищенню продуктивності та інноваційності підприємств, а також стимулюванню розвитку малого і середнього підприємництва, активізації залучення інвестицій, забезпеченню прискореного соціально-економічного розвитку регіонів.

У туристичній сфері Одещини діє кілька форм кластеризації (табл. 2.2) [28]:

Таблиця 2.2.

Форми кластеризації Одещини

Територіальні	Функціональні туристичні кластери за видами туризму
• туристичний кластер Одеси • агро-рекреаційно-туристичний кластер Фрумушика-Нова • туристичний кластер Одеської області	• кластер сільського (зеленого) туризму • кластер рекреаційного туризму • кластер винного туризму, ODESSACARD • кластер медичного туризму
Ситуаційні (подієві) туристичні кластери	Галузеві кластери, пов'язані з туристичною діяльністю
Для фестивалей, конференцій, вистав, тощо	• Асоціація «Туризм Одеси» • Українська туристична Асоціація • Одеська Асоціація Туристичних агенцій • Асоціація розвитку туризму «Велика Одеса» • музеї Одеси

Для підвищення розвитку туристичної сфери Одеської області варто звернути увагу на процеси підтримки та стимулювання туристичних кластерів.

Розвиток «зеленого туризму» є важливим стратегічним заходом як для державної політики в сфері туризму в Україні, так і для розвитку регіону зокрема. Спираючись на дослідження Добрянської Н., можна виділити такі заходи для розвитку «зеленого туризму» на Одещині [29]:

- налагодити й імплементувати механізм обміну досвідом у сфері «зеленого» туризму з іншими областями України та країн світу;
- залучати до розвитку «зеленого» туризму блогерів та представників засобів масової інформації, які будуть публічно відображати певні заходи в даній діяльності, що сприятиме підвищенню іміджу регіону;
- розповсюджувати рекламну продукцію про напрямки «зеленого» туризму
- запропонувати власникам зелених садиб прийняти участь у програмі добровільної категоризації, які не брали участі або не пройшли її.

Етнографічний туризм здобуває все більшої популярності серед як українських, так і іноземних туристів. Як зазначає Плетом М., об'єктами етнографічного туризму є населені пункти, засновані (або заселені згодом) представниками різних етносів, що проживають на території регіону, споруди культового, громадського,

промислового та сільськогосподарського призначення діаспор, будівлі, авторами проектів, власниками або ж ініціаторами зведення яких були іноземці, інші об'єкти, засновані і створені ними ж, місця, в яких народились, мешкали, працювали, виступали, короткочасно перебували, померли (загинули) та поховані (перепоховані) визначні іноземці, пам'ятники видатним іноземцям, і некрополі та поодинокі поховання, на яких упокоїлись представники не титульних етносів. Одеська область є етнографічно багатим регіоном, тож для розвитку цієї сфери туризму доцільно створити пропозиції щодо використання ресурсів етнічного туризму Одеської області у вигляді туристичного маршруту, а також зробити висновок, що у сільській місцевості доцільним є поєднання етнічного туризму із зеленим або сільським туризмом [30].

Також до врахування варто зазначити такі шляхи покращення туристичної інфраструктури:

- розвиток єдиної транспортної мережі, пришляхового сервісу та інформаційного облаштування;
- підвищення рівня роботи туристично-інформаційних центрів у регіоні;
- створення мережі вело доріжок;
- підвищення рівня контролю над сертифікацією засобів розміщення;
- підвищення рівня фінансового забезпечення мережі закладів культури і мистецтва регіону [31];
- підтримка малого підприємництва у туристичній сфері;
- вдосконалення систем підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації туристичних кадрів;
- значне нарощування мережі туристичних об'єктів та покращення інфраструктури.

ВИСНОВКИ

У ході наукового дослідження було отримано такі результати:

1. Історія розвитку туризму в Одещині сягає ще радянських часів. На території Одеська область має сприятливі географічні умови для розвитку туризму у регіоні. Одеська область займає третє місце в Україні у сфері туризму (після міста Києва та Львівської області), зважаючи на такі показники, як загальна кількість туристів, кількість юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у сфері туризм, а також за кількістю працевлаштованих осіб у цій сфері. Регіон має значний рекреаційний потенціал завдяки близькості до Чорного моря та великі запаси лікувальних грязей. Популярність Одеського регіону як туристичної дестинації зростає у часі. Особливістю регіону також є розвинутий фестивальний рух.

2. Організаційно-економічний механізм – це інструмент управління, що являє собою сукупність управлінських елементів і способів їхньої організаційної, інформаційної, мотиваційної та правової підтримки, шляхом використання яких, з урахуванням особливостей діяльності підприємства, забезпечується досягнення певної мети. Організаційно-економічний механізм розвитку туризму – це сукупність можливих практичних заходів, засобів та важелів організаційного й економічного характеру, відповідних структур та регуляторів, методів управління, управлінських рішень, які формують і впливають на порядок здійснення туристичної діяльності, що сприятиме досягненню очікуваних економічних, соціальних, екологічних та інших результатів.

3. Основними документами при формуванні державної політики в сфері туризму є Закон України «Про туризм», Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року. Органами, що здійснюють регулювання сфери туризму, є: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, інші органи у межах їх компетенції як органи загальної компетенції та галузевий центральний орган виконавчої влади як орган спеціальної компетенції.

4. Основними стратегічними напрямками розвитку регіонального туризму в Україні є створення привабливого інвестиційного клімату у сфері туризму та курортів, забезпечення належного рівня міжгалузевої координації та міжрегіональної кооперації, що сприятиме раціональному використанню туристичних ресурсів і дасть можливість оптимізувати витрати з державного і місцевих бюджетів на здійснення заходів у сфері туризму та курортів, об'єднання зусиль органів державної влади та органів місцевого самоврядування, представників туристичного бізнесу, інших галузей економіки та інститутів громадянського суспільства для популяризації України у світі і формування іміджу України як країни, привабливої для туризму, гармонізація національного законодавства з європейським, дотримання цілей і принципів, проголошених стратегічними документами розвитку держави.

5. Для розвитку регіонального туризму в Одеській області до організаційно-економічного механізму розвитку варто включити такі заходи: покращення туристичної інфраструктури, заходи, спрямовані на розвиток етнографічного туризму, розвиток зеленого туризму, стимулювання формування туристичних кластерів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. The Travel & Tourism Competitiveness Report 2019 [Електронний ресурс] // World Economic Forum – Режим доступу до ресурсу: https://www.weforum.org/reports/the-travel-tourism-competitiveness-report-2019?fbclid=IwAR1NtE2-eqb10apiRd3Eqo2TgVN76cOe3XrDcZ7wpgtUxkmFQ1_FYArYXb4.
2. Туристична діяльність в Україні у 2018 році [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/tyr/tyr_dil/tur_dil_18.xls.
3. Нефедова Н. Є. Чинники розвитку і ресурси сучасного туризму Одеського регіону / Н. Є. Нефедова, В. В. Яворська. // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – №176. – С. 103–107.
4. Ореховська Т. М. Розвиток туристичного бізнесу регіону / Т. М. Ореховська, О. П. Корольчук. – Чернівці: Книги–XXI, 2007. – 292 с.
5. Федорченко В. К. Правові засади туристської діяльності в Україні [Електронний ресурс] / В. К. Федорченко, Т. А. Дьорова // Історія туризму в Україні. – 2002. – Режим доступу до ресурсу: http://tourlib.net/books_history/fedorchenko61.htm.
6. Добрянська Н. А. Реалії сьогодення та перспективи розвитку туристичного бізнесу Одеської області / Н. А. Добрянська, С. С. Стоянова-Коваль, О. В. Ніколюк. // Ткономіка харчової промисловості. – 2018. – №10. – С. 9–15.
7. Галасюк С. С. Проблеми розвитку туристичної діяльності в Одеському регіоні [Електронний ресурс] / С. С. Галасюк. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/>
8. Шестель О. Г. Сучасний стан розвитку туризму в Одеській області / О. Г. Шестель // Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання» : 21–22 березня 2019 року, м. Черкаси / О. Г. Шестель. – Черкаси: ЧДТУ, 2019. – С. 94–97.

9. Козаченко Г.В. Організаційно-економічний механізм як інструмент управління підприємством / Г.В. Козаченко // Економіка. Менеджмент. Підприємство. — 2003. — № 11.
10. Закон України Про туризм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/a>
11. Шиманська В. В. Формування організаційно-економічного механізму розвитку туристичного комплексу на засадах реалізації державно-приватного партнерства / В. В. Шиманська. // Вісник ЖДТУ. – 2013. – №4. – С. 220–226.
12. Напрямки розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг регіону / О. Д. Лендел // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. : Економіка. - 2018. - Вип. 1. - С. 110-116.
13. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції / За заг. ред. В.Г. Герасименко, О.Л.Михайлюк . — К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. — 332 с.
14. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>.
15. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua>
16. Борушак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів [монографія] / М. Борушак. – Л. : ІРД НАН України, 2016. – 288 с
17. Тихоненко Ю. М. Проблеми та шляхи подолання кризових явищ у розвитку курортів та туризму в Україні / Ю. М. Тихоненко // Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання» : 21–22 березня 2019 року, м. Черкаси / Ю. М. Тихоненко. – Черкаси: ЧДТУ, 2019. – С. 222–225.
18. Структурні перетворення в Україні: передумови модернізації економіки / А. П. Павлюк, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська та ін. ; за ред. Я. А. Жаліла. – Київ : НІСД, 2012. – 104 с.

19. Голод А. П. суть та принципи модернізації регіональних туристичних систем / А. П. Голод, М. В. Криштопа. // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2017. – №3. – С. 27–31.
20. Кальченко О. М. Кластеризація в туристичній галузі / Кальченко. // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2009. – №39. – С. 186–195.
21. Дубовик В. С. Формування інноваційних кластерів як методу активізації інноваційної діяльності в економіці регіону [Електронний ресурс] / В. С. Дубовик. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/5907/17-Dubovyk.pdf?sequence=1.
22. Данилюк А. М. Проблеми та перспективи створення туристичних кластерів в Україні / А. М. Данилюк, Т. В. Роєнко // Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання» : 21–22 березня 2019 року, м. Черкаси / А. М. Данилюк, Т. В. Роєнко. – Черкаси: ЧДТУ. – (2019). – С. 78–81.
23. Гукалова І. Туризм як чинник розвитку людського капіталу: реалії і проблеми / І. Гукалова // Тенденції розвитку туристичної індустрії в умовах глобалізації : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 квітня 2017 р.– Ужгород : Інватор, 2017.– 182 с.
24. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
25. Методика економічного оцінювання туризму Одеської області на засадах сталого розвитку / О. В. Музиченко-Козловська // Причорноморські економічні студії. - 2018. - Вип. 26(1). - С. 67-74.
26. Малачлі О. П. Державно-приватне партнерство як форма регіонального розвитку туризму [Електронний ресурс] / О. П. Малачлі. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/>

27. Програма розвитку туризму та курортів в одеській області на 2017 - 2020 рр.
[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<https://oda.odessa.gov.ua/statics/pages/files/5a58d0f18f339.pdf>.
28. Механізми і перспективи функціонування туристичних кластерів в Одеській області / О. Л. Михайлюк, І. В. Давиденко // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2018. - № 3. - С. 44-52
29. Добрянська Н. А. «Зелений» Туризм як стратегічний напрям розвитку регіонів України / Н. А. Добрянська // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених «Туристичний та готельноресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України» / Н. А. Добрянська. – Одеса: ОНЕУ, 2019. – С. 771–774.
30. Плетос С. В. Етнічний туризм Одеської області: стан, проблеми та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / С. В. Плетос. – 2019. – Режим доступу до ресурсу:
http://eprints.library.odeku.edu.ua/6382/1/npez_2%2824%29_2019_176.pdf.
31. Аналіз розвитку рекреації та туризму в Одеському регіоні / А. Л. Розмарина, С. М. Колонтай // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2018. - Вип. 1. - С. 170-173.

ДОДАТКИ

Додаток А

Дані Всесвітньої туристичної організації щодо сфери туризму в Україні (станом на 2018 рік)

Ukraine

2018

International tourist arrivals

14,2

million

-1

Change (%)

-6 %

average annual growth past 10 years

International tourism receipts

1,4

USD billion

15

Change (% in real terms)

100 USD

Receipts per arrival

International tourism exports

2,3

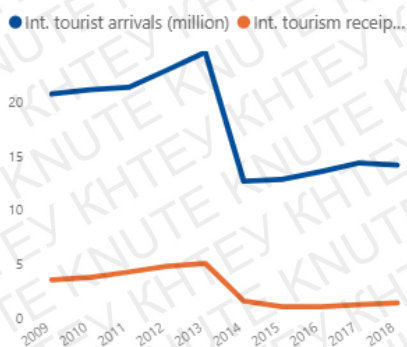
USD billion

4 %

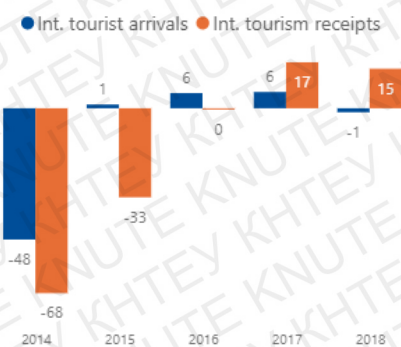
Tourism as % of Exports

Export revenues from international tourism are composed of "travel" (receipts in destinations) and "passenger transport" receipts.

Int. tourism (absolute values)

Change over previous year (%)

Share of tourism of total exports

Tourism accounts for **4 %** of total exports.

Додаток Б

SWOT-аналіз туристичного потенціалу Одеської області

Сильні сторони

Слабкі сторони

• Сприятливі умови для поєднання різних видів туризму та оздоровлення. • Значні рекреаційні та бальнеологічні ресурси. • Привабливий туристичний імідж Одеси. • Можливості диверсифікації ринку туристичних послуг: зелений, екологічний, гастрономічний, етнографічний, медичний, з організації та проведення ділових заходів, подієвий туризм. • Широкий спектр можливостей щодо забезпечення організованого відпочинку та оздоровлення. • Велика кількість пляжів на узбережжі. • Наявність історичної та культурної спадщини та інших атракцій. • Перспективні умови розвитку нових видів туризму (сільського, зеленого, гастрономічного, етнографічного, подієвого).	• Незадовільний стан доріг та під'їзних шляхів до об'єктів туристичного призначення, непривабливість супутньої інфраструктури. • Низький рівень інформаційного супроводження туристичної діяльності. • Недостатня облаштованість рекреаційних територій та низький рівень туристичного сервісу. • Відсутність цілісної системної державної політики розвитку та підтримки галузі. • Обмеження щодо забезпечення зростання кількості туристів та рекреантів через необлаштованість територій та об'єктів рекреаційно-туристичної сфери. • Слабка координованість роботи різних профільних установ з надання туристичних, оздоровчих та інших супутніх послуг. • Недостатня розвиненість інфраструктури туристичної галузі.
Зовнішні можливості	Зовнішні погрози
• Збільшення значення регіону щодо надання рекреаційно-оздоровчих послуг у зв'язку з анексією Криму. • Активне співробітництво з державами Чорноморського регіону. • Членство у європейських міжрегіональних об'єднаннях. • Транзитні можливості території регіону. • Можливості активного розвитку та розширення сфери послуг. • Відкриття нових можливостей через підписання Асоціації з ЄС. • Реформування ключових елементів державного управління. • Активна позиція місцевої влади щодо поліпшення інвестиційного клімату в регіоні.	• Загроза національній безпеці та суверенітету України внаслідок ситуації в Криму та на Сході. • Наявність замороженого конфлікту у спільній прикордонній зоні з Молдовою (ПМР). • Конкуренція з боку інших регіонів та держав. • Корупція та нестабільність «правил гри» в економіці. • Недостатня інноваційність підприємств. • Значні потоки переміщених осіб та необхідність організації їх прийому та розміщення. • Слабка забезпеченість гарантій з боку держави для внутрішніх та закордонних інвесторів. • Недовіра іноземних бізнесових кіл до гарантування державою захисту інвестицій та економічних інтересів. • Незадовільна структура зовнішніх інвестицій. • Слабка інформованість потенційних партнерів про можливості регіону.

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему:

«Організаційно-економічний механізм розвитку регіонального туризму»

Студентки 3 курсу 6с групи
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»,
спеціалізації
«Публічне управління та
адміністрування»

Климчук
Марії Валентинівни

Науковий керівник :
кандидат економічних наук,
доцент

Лазебна
Ірина Василівна

Гарант освітньої програми:
кандидат економічних наук,
доцент

Головня
Юлія Ігорівна

Київ 2020

РЕФЕРАТ

випускної кваліфікаційної роботи, виконаної на тему:

«Організаційно-економічний механізм розвитку регіонального туризму»

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 2-х розділів, висновків і списку використаних джерел. Основний текст роботи становить 20 сторінок, в т.ч. 2 таблиць, 3 рисунків. Список використаних джерел містить 31 найменування, викладене на 4 сторінках.

Метою дослідження є визначення особливостей формування організаційно-економічного механізму розвитку регіону залежно від його соціально-економічних та географічних особливостей, на прикладі Одеської області.

Зазначена мета вимагає вирішити наступні **завдання**:

- Розглянути особливості становлення туристичної сфери Одеського регіону;
- Концептуалізувати поняття організаційно-економічного механізму;
- Визначити нормативну базу формування регіональної політики в сфері туризму;
- З'ясувати завдання та напрямку розвитку регіонального туризму в Україні;
- Сформувати способи покращення організаційно-економічного механізму розвитку туризму в Одеській області.

Об'єктом дослідження формування організаційно-економічного механізму регіонального розвитку.

Предметом дослідження є теоретичні засади формування організаційно-економічного механізму розвитку регіонального туризму

У першому розділі розкриваються ключові особливості туристичної сфери Одеської області та спосіб формування організаційно-економічного механізму розвитку туризму регіону.

У другому розділі здійснюється оцінювання організаційно-економічного механізму розвитку туризму Одеської області та викладено пропозиції щодо заходів для його покращення.

Одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності Одеської обласної державної адміністрації.

Рік виконання роботи 2019– 2020 рр.

Рік захисту роботи – 2020

Анотація

випускної кваліфікаційної роботи, виконаної на тему:

«Організаційно-економічний механізм розвитку регіонального туризму»

Випускна кваліфікаційна робота присвячена дослідженню формування організаційно-економічного механізму розвитку сфери туризму Одеського регіону. В роботі обґрунтовано розвиток практичних рекомендацій щодо можливих заходів для підвищення ефективності організаційно-економічного механізму розвитку сфери туризму в регіоні.

Досліджено напрями підвищення рівня туристичної привабливості Одеської області, характерні особливості сфери туризму в Одеській області, проаналізовано особливості регіональної політики в сфері туризму в сучасних умовах. На цій основі розроблено практичні рекомендації щодо покращення діяльності Одеської обласної державної адміністрації.

Ключові слова: туризм, організаційно-економічний механізм, регіональний туризм, державна політика

Summary

final qualifying paper performed on the theme:

« Cultural public policy»

The final qualification paper is devoted to the study of organization and economical mechanism formation for tourism development in Odesa region. The work substantiates the development of practical recommendations for rising efficiency of Odesa Regional State Administration.

The directions of rising Odesa region's touristic attractiveness, key features of Odesa region's tourism sphere, the peculiarities of regional public policy in tourism in modern Ukraine are analyzed. On this basis, practical recommendations on improving activities of Odesa regional state administration have been developed.

Keywords: tourism, organizational and economical mechanism, public policy, regional tourism